

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE

M. A. (PARANGAT) HISTORY

EXAMINATION: DECEMBER - 2022

THIRD SEMESTER

Subject: History of Modern India (1857-1947) (HCBCS 17-312)

Date: 22/12/2022

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory. 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Choose the correct answer from the given options. (05)

- 'Arya Samaj' was founded by
 - Swami Dayanand Saraswati
 - Swami Vivekanand
 - Raja Ram Mohan Roy
 - All of the above
- Indian National Congress was founded in
 - 1945
 - 1885
 - 1905
 - 1920
- "Poverty and Unbritish rule in India" was written by
 - Mohd. Jinnah
 - Mahatma Gandhi
 - Dadabhai Nauroji
 - None of the above
- Satya Shodhak Samaj was founded by
 - Mahatma Phule
 - Dr. B. R. Ambedkar
 - M. G. Ranade
 - All of the above
- Quit India Movement started under the leadership of
 - Lokmanya Tilak
 - D. D. Kosambi
 - Mahatma Gandhi
 - None of the above

Q. 2. Answer in two to four sentences (Any 5) (10)

- Write immediate cause of 1857 Revolt.
- Write a note on Brahma Samaj.
- Write aims & objectives of Indian National Congress.
- Write the objectives of Muslim League.
- Explain the fourfold of Lokamnya Tilak.
- Write a note on Revolutionaries.
- Write importance of Non-cooperation Movement.

Q. 3. Write short notes on (Any 3) (15)

- Social Reform Movement
- Nature of 1857 Revolt
- Extremist
- Partition of Bengal of 1905
- Quit India Movement

Q. 4. Attempt any two of the following. (30)

- Examine the factors that were responsible for the revolt of 1857.
- How did Socio-religious reform movement contribute to the development of Indian Nationalism.
- Describe the events leading to the formation of Indian National Congress.
- Give an account of the contribution of Mahatma Gandhi in Making National Movement into mass movement.

मराठी रूपांतर
आधुनिक भारताचा इतिहास (१८५७-१९४७) (HCBCS 17-312)

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- प्र. १. खाली दिलेल्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा. (०५)
१. आर्य समाजाची स्थापना यांना केली.
अ) स्वामी दयानंद सरस्वती ब) स्वामी विवेकानंद
क) राजाराम मोहन रॉय ड) वरीलपैकी सर्व
२. भारतीय राष्ट्रीय सभेची स्थापना वर्षी झाली.
अ) १९४५ ब) १९८५
क) १९०५ ड) १९२०
३. "Poverty and Unbritish rule in India" हे पुस्तक यांनी लिहिले.
अ) मोहम्मद जीना ब) महात्मा गांधी
क) दादाभाई नौरोजी ड) वरीलपैकी कोणीही नाही
४. सत्यशोधक समाजाची स्थापना यांनी केली.
अ) महात्मा फुले ब) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
क) एम. जी. रानडे ड) वरीलपैकी सर्व
५. छोडो भारत चळवळ यांच्या नेतृत्वात झाली.
अ) लोकमान्य टिळक ब) डी. डी. कोसंबी
क) महात्मा गांधी ड) वरीलपैकी कोणीही नाही
- प्र. २. दोन ते चार वाक्यात उत्तरे द्या (कोणतेही पाच) (१०)
- १) १८५७ च्या उठावाचे तात्कालीन कारण लिहा.
२) ब्रह्मो समाजावर टिप लिहा.
३) भारतीय राष्ट्र सभेचे ध्येय आणि उद्दिष्टे लिहा.
४) मुस्लिम लीगचे उद्दिष्ट लिहा.
५) लोकमान्य टिळकांच्या चतुःसूत्री कार्यक्रमाबद्दल माहिती लिहा.
६) क्रांतिकारींवर टिप लिहा.
७) असहकार चळवळीचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- प्र. ३. टीपा लिहा. (कोणत्याही ३) (१५)
- १) सामाजिक सुधारणा चळवळी
२) १८५७ च्या उठावाचे स्वरूप
३) जहालवादी
४) १९०५ ची बंगालची फाळणी
५) छोडो भारत चळवळ
- प्र. ४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)
- १) १८५७ च्या उठावास कारणीभूत असलेल्या घटकांचे परीक्षण करा.
२) भारताच्या राष्ट्रीयत्वात सामाजिक व धार्मिक चळवळींचे योगदान स्पष्ट करा.
३) भारतीय राष्ट्रीय सभेच्या स्थापनेमागील प्रमुख घटनांचा आढावा घ्या.
४) राष्ट्रीय चळवळीचे जनतेच्या चळवळीत रूपांतर करण्यातील महात्मा गांधींच्या योगदानाचा आढावा घ्या.